

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Flores vltimarum voluntatu[m] non sine sudore collecti
p[er] d[omi]n[u]m Rolandinu[m] Bononie[n]sem Juris
vtriusq[ue] p[ro]fessore[m] opti[m]e meritu[m] Annexo in
calce peculiari quoda[m] ...**

Rolandinus <de Passageriis>

Parrhisiis, 1514

De heredum qualitate et differentia. Rubri. xii

[urn:nbn:de:bsz:31-115460](#)

Prima pars florum.

to. Tertii q: pōt de manu sua capere sicut heres vniuersalis hereditatem ita puerat Bar. vbi. s. qd nō pbat Bal. dicens: q: si hoc eēt verum sequeret q: dominū rei in qua est institut⁹ nō trāsiret ad eū recta via: s:z denū p agnitionē. qd nō est verū sūm eundē Bal. vbi. s. simo sūm cū q̄tū ad merā acquisitionē ip̄t⁹ rei cēs et loco leg. et atq. hinc eēt q: trāsmitit ad heredes ilas res: q: i eis sapit naturā singulāris legati: nō autē trāsmitit in eos sine agnitiōe illō ius accrescēdi in quo sapit naturā institutiōe vniuersalis. qd pbat bñ p. d. l. ex facto. in fi. i. colū. z. l. si alteri⁹ eo. titu. vbi res relictas habet prout reliete sunt: tanq̄ essent plegate. de hac pretacta materia dic lati⁹. vt per d. Bar. z. Bal. vbi. s. et per eundē baldū l. d. l. quotiēs. C. de here. isti. **Q**uid si testator phibuit institutū ex re certa plus petere vñq̄ fe. vtrū hoc casu habeat ius accrescendi? de hac questioē vide Bar. in. d. l. q̄tiēs. s. si duo. in fi. et ibi etiā bal. ff. de here. insti. itez Ange. are. in. s. hereditas. in fi. institutiōe. codē. Gerardus mulier.

Succes
sionis per
capita
qñ sit.

Citē possunt institui plures simpliciter partibus nō expressis. vt. Ibe. Ja. Ba. mihi heredes instituo: et tūc ex equis portionib⁹ sūt heredes. vt insti. de here. insti. s. s:z si plures instituant. et. d. l. quotiēs s. heredes. Itē pōt fieri institutio parti p capita: et parti p stirpes. vt. Ibe. Ja. filios meos. s:z quēlibet p tertia. z. An. z. Li. nepotes meos filios Bar. fratria mei. p tertia mihi heredes instituo. nam et simili modo ab intestato vocētur. vt insti. de heredi. que ab intestato. defē. s. et quia placuit.

Additio. Et autē successio per capita: sūm Bal. i. auctē. defuncto C. ad tertiu. qñ tor sunt portiōes quo sunt persone: q: etiā vocatur

successio p rata. vel successio pro virilib⁹. In stirpes vero dicif qñ tot sūt portiōes quo sunt stirpes. s:z bi grā: si plures sint successores et tor portiōes capiant quo sunt capita: tunc dicuntur in capita. vel

pro rata: vel. p virilib⁹ succedere.

Si vero tres sunt filij ex uno fratre p mortuo: vñ aūt ex alio. si ille vñus ex uno fratre tātū capiat q̄tū alij tres ex alio fratre: dicuntur in stirpes succedere: hic autē due sūt stirpes. scz duo fratres pmos tu: et singulorū filij succedunt in suas stirpes: hoc est in locū suorū patrū. probat in auctē. d. here. ab intesta. ve. post pun. col. ix. Qñ autē debeat succedi in stirpes: et qñ in capita dicetur. i. in rubri. de successo. ab intesta. et quot qbusue modis q̄s tecedit itestat⁹. B. m.

De heredū q̄litate et differentia. Rubri. xij.

Heredum alij sunt necessarii tātū. alij sui et necessarii. alij extranei. Necesse sari⁹ heres ē seru⁹ a dño institutus heres. ita tū si hereditatē et libertatē et dñi testamento cōsequatur: vt qz tēpore testamenti et mortis erat in dñi potestate. fiet eni ignorās et iniur⁹ liber et heres: z. iō dicitur necessarius. vt insti. de here. qual. z. dis. in pñ. et. s. i. z. de here. insti. s. seru⁹ aūt a dño. z. ff. e. l. si alienū. in pñ. z. ff. sic. pe. l. c. q. Sui et necessarij sūt suis et liberi qm̄ potestate moriētis sūt necessaria tēpore mortis: vt fili⁹ filia: nepos rūheres nepis et filio: et desceps ceteri p des qui masculinā linea dō scēdetes. Mā licet filia sit i potestate patris: tamē eius filii sequirur familiā patris eoz et non matris. vt insti. de patria potestate. s. vlti. et insti. de legit. ag. tu. s. i. ibi. qz qui nascuntur

Succes
sionis i stir
pes qñ
sit.

De illis q̄ oīno iſtitui vel exheredari debēt. fo. xiiij.

Inter filiū autē et nepotē ex filio
oportet distinguerē. nā fili⁹ in eis
ideo nichil suus heres ē: qz in po-
testate mea est: et nichil est mediū
inter me et ipm. nepos vero ex fi-
lio licet in potestate mea sit: tamē
suis michi non ē: qz precedit eū
pater eius q̄ tēpōe mortis mee i
potestate mea est. Si vero filius
me⁹ in vivo moriatur tūc nepos
ex eo tēpōe mortis mee michi est
suis heres: et qz est in potestate. et
quia sublatu⁹ est de medio caput
prīmu⁹ quod eū p̄cedebat: sc̄ p̄-
ter eius. idē de p̄ne p̄o et ceteri
liberis. Dicitur autē ideo sūi qz
domestici sunt: et viuio patre quo-
dāmodo dñi estimantur. ideo ve-
ro necessarij: qz iure ciuii iūti co-
gebātur heredes fieri. Sed de iu-
re p̄tōio p̄mittitur eis abstinere
si velint. probātur predicta oīnia
insti. de here. qua. et diffe. s. sūi au-
tē. et s. sed sūi. et de here. que ab in-
te. defe. s. i. et s. ita demum. Extra-
nei here des qui. subiecti nō sunt: hinc est q̄ eman-
cipati sūi extranei heredes sunt.
item liberi instituti a matre her-
edes eodē numero sunt: qz feimine
nō habent in potestate liberos. vt
insti. de here. qua. et diffe. s. ceteri.
licet nichilomin⁹ instituti vel ex-
heredati esse debeant vt dicetur
in sequenti rubrica.

De illis qui oīno iſtitui vel exheredari de-
bent. Rubrica. xiiij.

Ractatū istum
pōe tabellio sup cor-
tu⁹ signaculū: qm̄ ex
ipso p̄det doctrina
testamētow: et tota fe-
re virtus et pōdus. At rēde iſḡ q̄
qdā sunt ad quos ita sit cto iure
legitima spectat hereditas: vt nā t̄
oīno iſtituāt vel rite exheredent:

testamētū autē ipso iure nullu⁹:
aut refindif. et ad hos cognoscē-
dos oportet notare tres ordines
vel lineas: quarū p̄ia ē ascēdētū
seu parētū nostrorū: et h̄i sunt pa-
ter/mater/auis/auia/pauis/p-
auia/abauis/abauia/attauia/ae-
taua/tritau⁹/tritauia. abinde sus-
p̄a dicunt maiores nři. Sc̄dā ē
liberorū nostrorū: et h̄i sunt filius
filia nepos/nepis/pnepos/pne-
ptis/atnepos/atncptis/trinpos:
trinceptis. abinde et infra dicuntur
descendentes nostri.

Additio. Als dicunt posterio-
res. vt ff. de gra. l. fi. s. parentes.
Gerardus mulert.

Et in illis duabus lineis sunt
illi qui oīno debent institui vel ex-
heredari. Tertia est trāversalū
seu collateralū: et h̄i sunt frater:
soror: fratri sororisq; liberi. itez
patru⁹: amita. amicul⁹: matertera
et co-liberti. sed hos nō habeam⁹
necessē instituere vel exheredare.

Additio. Qd̄ intellige nisi tur-
pis persona heres scribat: quo casu
oportet etiā iſtituere frātrē et soror-
ē. alioq; rūpēt testamētū q̄ que-
relaz: ultra eos vero munim. s. fo-
rōz aut. insti. de inoffi. testa. et. ff.
co. l. i. Gerardus mulert.

Et q̄ tales lince sint grad⁹ et or-
dines ascēdētū et descendētū
et collateralū: p̄baſ insti. de gra-
dit⁹ cog. a pn. i. vſq; ad. s. hacce-
n⁹. Iḡf tercia linea omissa ad p̄-
mas duas referam⁹ nos. Et ē di-
ligēt notādū q̄ sc̄dā p̄cedit p̄maz Liberis
in ordine succēdēt. H̄az testator
quādū habet aliquē ex descendē-
tibus suis seu liberi nō cōḡf de
ascēdētibus facere mētione. qz
ppter naturalē erga liberos cha-
ritatē prima causa successionis ē
liberoz. et quia oīa bona nostra li-
beris nostris ex voto parentū de-
bentur: ipi vſq; in infinitū ceteris
prefeiuntur. vt iusti. de here. que
to.

Frater
et soror
q̄n pos-
sit testa-
mētū
rūpere.

effio pō
dicit q̄i
succes-
surp̄s
cessouſ
pō ſum
tū. vel
cedere.
mo fra
io. ſil-
capit
adūl
ā due
pmos
lunt in
ā locū
pere ab
t. Qd̄
es: et
bu. de
busue
S. m.
ce et
xij.
alij
tātū. Reces
ſtarī. ſanuſ
Recſ heres
eru⁹ a dāſſa
tāmē
tēſtaſ
pote
über
arwſ.
imp̄
alit a
t. ff. ſi
ijſ ſit ſuſet
q ſit neceſſaſ
pōs rībōe
erid des q̄i
Mā ſit.
ſta
ā pa
ſt. de
ſt. de
ſt. de
ſt. de